



«Терроризм ва экстремизм чун вабои аср хатари глобалии чидди буда, аъмоли он гуво

**х
аст**

**,
ки
террорист
Ватан**

**,
миллат
ва
дину
маз
х
аб
надорад**

**,
балки
як
та
х
диде
ба
ч
омеаи
ч
а
х
он
й**

**ва
ч
они
х
ар
як
сокини
сайёра
аст»**

Эмомалӣ Раҳмон.

Яке аз муаммоҳои глобалии ҷаҳонӣ ин мубориза бар зидди терроризм ва экстремизм аст, ки аз нимаи дууми асри XX о

г
оз
карда мавриди
тава
ҷҷӯх
и
х
аматарафаи
олимон
ва
сиёсатмадорон
к
арор
гирифт
. Тадбир
х
ои
му
х
ими
о
м
ӯ
зиши

ин
муаммо
водор
месозад

,
ки
ин
самт
бояд
ба
таври
васе
ъ ва
х
аматарафа

ом
ӯ
хта шуда

,
сабабу омил

х
о ва
чора
х
ои пешгирикунандаи терроризм ва
экстремизм муайян карда шавад.

Яке аз самтҳои асосии тадбирҳо ин пешгирии ифротгарой дар байни ҷавонон
мебошад, зеро ба

х
исоби миёна
80%
иштирокчиёни гурӯ
хх
ои самти ифротгароидоштаро шахсони синнашон то
30
сола ташкил меди
х
ад.

Экстремизм

аз во

ч
аи ҷансузи «extremisme» ва лотинии «extremus» гирифта шуда, маънои аслиаш
ифротгаро

й
,
тундрав
й
, фикру андеша
х
о
ва
амал
х
ои
тундравона
,
аз
х
адду
андоза
гузаштан
аст
.

Экстремист шахсест, ки дар фаъолияти худ чонибдори амалҳои яқсамта ва тундравӣ аст
. Ин зу
х
урот
метавонад
дар
тамоми
со
х
а
х
ои
фаъолияти
инсон
—
дин
,
сиёсат
,
идеология
, илм ва
х

атто
со
х
аи
варзиш
инъикос
ёбад
.

Сабабҳои пайдоиши экстремизм:

-сатҳи пасти дониши динӣ ва дунявӣ, маърифати ҳукукӣ, идеологӣ;

-хоҳиши табаддулот ва норозигӣ аз вазъи воқеӣ;

-пайдо намудани шавк ба ғарбпароӣ ва ғарбпароӣ;

-ҷой доштани камбудихо дар тарбияи оилавӣ;

-коҳиш ёфтани сатҳи зиндагӣ;

-дар сатҳи пасти қарор доштани фарҳанги иттилоотӣ;

Симои экстремист-ифротгаро

Имрӯз дар муошират, дар забони илм ва воқеаҳои ахбори омма ифротгароиро «экстремизм»
нравиро , ту

«радикализм»

ва

да

х

шатафканиро

«терроризм»

мегӯянд

. Аз ифротгароии дин

й

то

терроризм

х

амаг

й

як

к

адам

аст

.

Максадҳои асосии ифротгароён

-ба тарзи мачбури тағйир додани сохти конститусионӣ ва ҳалалдор сохтани ягонагии давлат

;

-зарар расонидан ба амнияти давлат;

-ғасб ё тасарруфи салоҳияти ваколатҳои ҳокимият;

-ташкил кардани гурӯҳҳои мусаллаҳи ғайрикунунӣ;

-амалӣ гардонидани фаъолияти террористӣ;

-ангезонидани мунокишаҳои наҷодӣ, миллӣ ё динӣ, инчунин мунокишаҳои иҷтимоӣ, ки
ба
зӯровар
ӣ
ё
даъват
ба
зӯровар
ӣ
ало
к
аманд
аст
;

Чихатҳои ҳоси экстремист

-надоштани саводи комили динӣ ва таҳсилоти дурусти исломӣ, таҷрибаю маърифати ду
русти
дин
ӣ
;

-зоҳирӣ фаҳмидани меъёрҳо ва мафҳумҳои динӣ;

-эътирофи танҳо фаҳмиши худ;

-ба чомеа ва ҷаҳон нигоҳи фиркаӣ дорад;

-махдудсозии нақши қанон, муҳокимаи рафтори дигарон.

-ба тарзи дигари фахмиши меъёрҳои дин, аз ҷумла мазҳабҳо, мактабҳо ва равиҳои дигари
ислом
ӣ
тамоман
Э
х
тиром
намегузорад
;

-нисбат ба пайравони онҳо бадбинӣ ва нафрат зоҳир намуда, дар муқобили онҳо ҳамеша
а
х
с
мекунад
,
носазо
мегӯяд
ва
мубориза
мебарад
;

-дар бораи тарзи фахмиш ва тарзи амали мусулмонони дигар ба осонӣ ҳукм бароварда,
он
х
оро
зуд
ба
унвон
х
ои
«фоси
к
»
,
«бидъат
кор», «
ч
о

х
ил»
ва
«кофир»
ма
х
кум
менамоёд
;

Гуруҳҳои ифротгарои динӣ

«Хизби таҳрири исломӣ» ва «ДИИШ» ба таври расмӣ назарияи бунёди «хилофати ягон
аи
слом
ӣ
»
-
ро
тар
г
иб
менамоёнд
.

Баъзе кудратҳои сарватманду кудратманд ин гуруҳҳои ифротгароро сохта ва
сармоёгузор
кардаанд
. Ин кудрат
х
о
ма
к
садашон
иш
г
ол
кардани
х
удуди

кишвар

х

ои

мусулмон

й

,

ба

даст

даровардани

х

окимияти

сиёсии

он

х

о

ва

со

х

иб

й

кардани

сарват

х

ои

табии

он

х

о

мебошад

. Ифротгароии дин

й

як ро

х

и

нави

иш

г

олгар

й

буда

,

ба

исти

к

лолияти

кишвар

х
ои
мусулмон
й
та
х
дид
мекунад
.

Конуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи мубориза бар зидди экстремизм
(ифротгарой)», ки таҳти №69 аз 8 декабри соли 2003 аз

ҷ
ониби
Президенти
Ҷ
ум
х
урии
То
ҷ
икистон
ба
имзо
расидааст
,
аз
нигоҳ
и
мазмун
хатари
ифротгароиро
кушода
дода
, давлат ва ҷ
омеаро
барои
мубориза
бо
ин
падида
омода
менаомояд
.

Вазифаи

ташкил

и х

амаи

к

увва

х

ои

ч

омеа

ва

давлат

бобати

му

к

овимат

бо

фаъолияти

ифротгарои

талаб

менамояд

,

ки

субъекти

дар

ин

му

к

овимат

махсусгардонидашуда

таъсис

дода

ша

вад.

Х

арчанд

мубориза бо терроризм ва экстремизм вазифаи асосии ма

к

омоти

х

ифзи

х

у

к

у

к

ва
сохтор
х
ои
к
удрат
й
мебошад
,
х
амзамон
дар
ин
ч
ода
дастгирии
х
аматарафаи
ч
омеа
низ
зарур
аст

.
Барои он, ки гароиш аз тарафи ч
авонон
ба
и
н гуна равиях
ои
ифротгаро
аз
байн
бардошта
шавад

,
бояд
мо
ч
авонон
э
х
соси
ватандӯст
й,
донишандӯз

й
ва
му
х
аббати
касбу
х
унар
дар
дил
дошта
боше
м.

Мудири шуъбаи кор бо занони КИ ХХДТ дар ноҳияи Зафаробод Зулфикорзода Заррин
а

